

SPREMEMBE IN DOPOLNITVE GUP IN UP 1978

Ljubljana je izdelala in sprejela prvi generalni plan leta 1966 in ga v večjem obsegu dopolnila v letu 1972. V tem letu pa je dobila tudi svoj prvi Urbanistični program za celotno medobčinsko območje.

Dinamična ekonomska rast, dokajšnje socialne spremembe, dvig življenske ravni prebivalstva, investicijska izgradnja, so zahtevali vendo pogostejše spremembe generalnega plana tako, da se je v obdobju zadnjih petih let prehajalo na stalne, vendar parcialno spreminjanje generalnega plana brez potrebnih priesoj in analiz.

V takih pogojih se je kljub željam o smotrnem urbanističnem urejevanju mesta generalno deformirala celotna socialna, ekonomska in grajena struktura v občinah in mestu.

Ljubljanske občine so skoraj sočasno ugotovile nevarnosti nadaljevanja parcialnih posegov v prostor in grajeno strukturo, vendar so istočasno pravilno ocenile, da ni pričakovati sprejetja novega generalnega plana in prostorskih načrtov občin pred koncem leta 1980. Zato so se že leta 1977 odločile, da skozi podrobno urbanistično načrtovanje, temeljito ovrednotijo stanje prostora, socialne strukture, grajene strukture in komunalne infrastrukture, odstopanja od določil generalnega plana, da proučijo trende razvoja, da izluščijo ključne probleme, uskladijo konflikte večnamenske rabe istih zemljišč ter preverijo možnosti razvoja v prostoru za realizacijo programov osnovnih nosilcev razvoja.

Ker se te spremembe predlagajo na osnovi izdelanih analiz, dorečenega sistema avtocest in mestne obvoznice ter mnogih že zelo podrobnih urbanističnih opredelitev, ki izvirajo iz aktualnih programov na področjih graditve stanovanj, industrije in drugih proizvodnih objektov ter objektov družbenih služb, bolnic, zdravstvenih domov, inštitutov, vzgojno varstvenih ustanov in šol, gre dejansko za usklajene spremembe in dopolnitve.

Te spremembe omogočajo občinam, mestu, delovnim organizacijam, samoupravnim interesnim skupnostim, da prebrodijo kritično obdobje do sprejetja novih urbanističnih dokumentov, da nadaljujejo s podrobnim urbanističnim planiranjem ter uspešnejše pridobivajo lokacije za grajene strukture in infrastrukture.

Izhodišča za spremembe in dopolnitve GUP in UP so:

1. Kritično pomanjkanje zazidljivih površin za stanovanjsko gradnjo.
2. Kritično pomanjkanje zazidljivih površin za proizvodnje, transportne, skladiščne in servisne dejavnosti.
3. Kritično pomanjkanje lokacij za centralne dejavnosti kot so inštituti, šolstvo, zdravstvo, trgovina.
4. Ugotovljen realni obstoj velikega števila nedovoljenih gradenj in možnost njihove legalizacije ter naselbinske sanacije.
5. Nujno potrebno varstvo napadene spomeniške narave.
6. Pospešitev izgradnje Poti spomina in tovarstva.

Brez dvoma so predlagane spremembe in dopolnitve GUP in UP 1978 pomembno povezane s projektom LJUBLJANA 2000 v smislu stalnega analiziranja stanja, preverjanja razvoja in planiranja.

Že uvodoma je bilo povdarjeno, da dinamika razvoja zahteva dnevne dogovore glede na razvojne pobude in akcije in da je zato neživiljenjsko pričakovati, da lahko gradnje čakajo na sprejem dokumentov Ljubljana 2000, kar se mora zgoditi v najboljšem primeru koncem leta 1980 ali v začetku leta 1981.

Spremembe in dopolnitve so v globalu take, da zadovoljijo akcije v naslednjem srednjeročnem obdobju, za kar pa je že nujno potrebno pričeti z podrobnim planiranjem in pripravo programskih in tehničnih dokumentov in so v glavnem v okviru meja ureditvenega območja mesta, razen v občini Ljubljana Bežigrad, ki v ureditvenem območju nima več prostora in pa v občini Ljubljana Moste-Polje, ki ureja izvenmestno območje zaradi naravovarstvene in spomeniške zaščite.

Predlagane spremembe in dopolnitve ne morejo nadomestiti novega generalnega plana in urbanističnega programa, ker so spremembe le delne, samo za nekatere funkcije in dejavnosti ter le za ureditveno območje mesta in ne za celotno območje predvideno za obdelavo v projektu Ljubljana 2000.

Spremembe in dopolnitve ter spremljajoče analize in presoje, ki so bile opravljene za ta namen, pa služijo kot vhodno gradivo pri pripravi smernic in temeljev srednjeročnih planov in dogo-

vorov o temeljih planov Ljubljane 2000. S tem je tudi opredeljen odnos med sedanjimi spremembami in Ljubljano 2000.

Gre za tri vrste sprememb:

1. spremembo nezazidljivih območij v zazidljiva območja z uvajanjem novih zazidalnih otokov.
2. spremembe obsega – zmanjšanje ali razširitev zazidalnih otokov.
3. spremembo namembnosti površin.

Kriteriji za spremembe in dopolnitve GUP-a in UP-a so:

1. Možno in potrebno postopno prestrukturiranje namembnosti površin zaradi sedaj porušenih ravnovesij med površinami za stanovanjsko gradnjo, industrijo in centralnimi dejavnostmi, s tem, da določimo procentualno več površin za proizvodnjo, servise, inštitute, šolstvo, zdravstvo n.pr. RP 2/2 Rudnik, VP 7 Vič, RP 2/3 Lavrica, ŠP 12/3 Kamna gorica, ŠP 7 Pržanj, ŠM 3/2 Podutik itd.
2. Spremembe nezazidljivih območij v zazidljiva območja z uvajanjem novih zazidalnih otokov zaradi primernosti zemljišč za zazidavo za stanovanjsko gradnjo, industrijo, transport, skladišča in servise, glede na že realizirane posege v prostor oziroma zaradi dozorelosti podrobnih presoj obstoj podrobne urbanistične dokumentacije oziroma že angažiranih družbenih sredstev v infrastrukturo n.pr. Stanežiče, Kozarje, Rudnik, Fužine, Lavrica, Podgorica, Šentjakob, Podutik, Bizovik, Kašelj, Rakova Jelša itd.
3. Potrebne spremembe obsega zazidalnih otokov zaradi smiselne uporabe funkcionalnega zemljišča, kar pomeni zmanjšanje ali delno povečanje zazidalnih otokov.
4. Potrebne spremembe namembnosti površin zaradi boljše opremljenosti mestnih območij n.pr.: del stanovanjskih površin ŠS 1, ŠS 2 in ŠS 4 v centralne površine ŠO 1 Urban ali stanovanjske površine BP 203 Belinka v proizvodne površine.

Predlagane spremembe in dopolnitve GUP-a in UP-a dejansko legalizirajo planerska dela, ki so v Ljubljani že v teku ter nekatere tekoče dogovore.

V obrazložitvi navajamo samo nekatere pomembnejše spremembe in dopolnitve:

1. Spremembe namembnosti površin

- stanovanjske ŠS 101 in ŠS 1 v proizvodne ŠP 1/2 (Slovin),
- del stanovanjskih površin ŠS 1, ŠS 2 in ŠS 4 v centralne površine SO 1 Urban,
- stanovanjske površine ŠS 102/2 v proizvodne ŠP 2 (Lito-stroj),
- komunalne površine ŠM 1 v proizvodne ŠP 2,
- proizvodne ŠP 4 in ŠP 5 v centralne površine ŠO 2,
- stanovanjske ŠS 5 v rekreacijske (Zgornja Šiška),
- stanovanjske površine ŠS 12/2 za inštitutske dejavnosti ŠI 1 (Center za usmerjeno izobraževanje),
- stanovanjske površine ŠS 108 v inštitutske površine (Šentvid)
- stanovanjske površine BS 203/3 v centralne površine,
- stanovanjske površine v proizvodne površine BP 203 (Belinka),
- mestne površine MM 6 v stanovanjske površine MS 106/1 (Spodnji Kašelj),
- mestne površine MM 8 zmanjšanje na račun 116/1,
- povečanje stanovanjskih površin VS 6 na račun VP 4 (Utensilija).

2. Oblikovanje novih zazidalnih otokov

- za stanovanjsko gradnjo ŠS 13 Šentvid 8,00 ha
- za proizvodno dejavnost ŠP 11 Staničiče 9,80 ha
- za transportno komunalne dejavnosti ŠM 3/1 in 3/2 Podutik 9,80 ha
- za stanovanja, inštitute, šolstvo in zdravstvo BS 9 Vojkova 81,56 ha
- za stanovanjsko gradnjo BS 203/4 Šentjakob 40,78 ha
- za proizvodno dejavnost BP 12/2 Dolsko 29,00 ha
- za stanovanjsko gradnjo MC 13 Litijska 25,40 ha
- za inštitute MI 2 Litijska 22,30 ha
- za stanovanjsko gradnjo RS 4 Rudnik 136,52 ha
- za stanovanjsko gradnjo VS 102/2 Rakova Jelša 42,50 ha
- za proizvodno VP 7 60,00 ha

3. V izvenmestnem območju občine Ljubljana Moste-Polje uveljavljamo:

- Krajinski park Posavje, dolina Besnice in Zajčja Dobrava,
- Naravni rezervat - ozko dolino potoka Besnice,
- Spominski park II. grupe odredov NOV in POS Ljubljana Pugled.

4. Spremembe in dopolnitve Poti spominov in tovarištva na območjih vseh štirih ljubljanskih občin.

Členitev novih površin za celotno ureditveno območje mesta po pregledanih spremembah in dopolnitvah je naslednja:

Občina	Nove površine (ha)			skupaj
	stanova- nja	proizvodna in servisna	centralne de- javnosti in in- stituti	
Bežigrad	141,8	129,0	96,3	367,1
Center	13,5	-	-	13,5*
Moste-Polje	133,0	79,0	29,5	241,5
Šiška	29,4	40,6	54,3	124,3
Vič-Rudnik	223,1	114,3	37,2	374,6
SKUPAJ	540,8	362,9	217,3	1121,0
V odstotkih %	48,2	32,4	19,4	100

* Občina Center ne predlaga spremembe. V rekapitulacijo so vzete samo nove površine po srednjeročnem planu. Odlok o spremembi pa je že sprejet.

Občani in delavci so v vseh dosedanjih razpravah v krajevnih skupnostih, v združenem delu, samoupravnih interesnih skupnostih na ravni družbenopolitičnih skupnosti v širokih političnih aktivih pozitivno ocenili rezultate dosedanjega načrtovalskega dela za potrebe sprememb in dopolnitev GUP-a in UP-a kot tudi spremembe in dopolnitve same.

V občini Ljubljana Šiška je bilo gradivo v delovni razgrnitvi od avgusta 1978 leta. Na obravnavah, posvetih in razpravah v krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih ter delovnih organizacijah je bila pridobljena verifikacija gradiva ter osvojene spremembe in dopolnitve. Izvršni svet SOB Ljubljana Šiška je bil ves čas aktiven pri odlikovanju smernic za spremembe in dopolnitve. Po priporočilu Komiteja za družbeno planiranje in družbenoekonomske odnose je Izvršni svet SOB Ljubljana Šiška tudi sprejel sklep, da na ravni mestne skupščine sproži postopek za sprejem in dopolnitev GUP-a.

V občini Ljubljana Bežigrad je bilo celotno gradivo razgrnjeno in 18. 9. 1978 poslano v obravnavo 16 krajevnim skupnostim. 11 krajevnih skupnosti ni imelo pripomb, 5 krajevnih skupnosti pa je dalo svoje pismene pripombe, na katere so krajevne skupnosti prejele tudi že odgovore. Prav tako je bilo sprejetih nekaj pripomb v fazi delovne razgrnitve gradiva s strani Komunalnega podjetja Ljubljana. Javna razgrnitev je bila opravljena od 20. 7.-15. 9. 1978. Spremembe in dopolnitve je sprejel tudi Komitej za urbanizem in Izvršni svet SOB Ljubljana Bežigrad.

V občini Ljubljana Moste-Polje je bil v fazi izdelave sprememb in dopolnitev GUP-a in UP-a razposlan vsem krajevnim skupnostim vprašalnik o njihovih planskih namenih. Predstavitev sprememb in dopolnitev so bile organizirane ločeno za predstavnike krajevnih skupnosti, za razvojno gospodarsko skupnost občine in za koordinacijski odbor za usklajevanje razvoja go-

spodarstva v industrijskih conah občine. Dokument sta obravnavala tudi Odbor za urbanizem, komunalno in stanovanjsko gospodarstvo ter Izvršni svet SOB Ljubljana Moste-Polje. Opravljena je bila delovna razgrnitev. V času te javne razgrnitve od 20. 7.-15. 9. 1978 so bile ponovno organizirane razprave v krajevnih skupnostih. Vse pripombe in predloge je urbanistična služba sproti preverjala in vnašala spremembe in dopolnila v načrte. Pripombe pa je v končni razpravi obravnaval Odbor za urbanizem, komunalno in stanovanjsko gospodarstvo ter ugotovil, da je široko zastavljena javna razprava dosegla svoj namen.

Skupščina občine Ljubljana Moste-Polje je na seji družbeno političnega zbora dne 18. 9. 1978 in na skupnem zasedanju združenega dela in zbora krajevnih skupnosti dne 21. septembra 1978 obravnavala in sprejela spremembe in dopolnitve GUP-a in UP-a.

Spremembe in dopolnitve so bile obravnavane tudi v občini Ljubljana Vič-Rudnik v odborih za urbanizem, komunalno in stanovanjsko gospodarstvo, Odboru za agrarno politiko, za prostorsko planiranje, na sestankih s krajevnimi skupnostmi v novembru 1978 ter na štirih sejah Izvršnega sveta SOB Ljubljana Vič-Rudnik.

Zaključne pripombe

Dopolnitve in spremembe GUP-a in UP-a (Predlog in pregledne karte ter komunalno infrastrukturo) je izdelal Zavod za družbeni razvoj Ljubljana - TOZD Urbanizem Marca 1979 pod šifro projekta 2460/78.

Dokumentacija komunalne infrastrukture vsebuje spremlja-joče projekte posameznih komunalnih omrežij in oskrbovalnih območij. Uporablja se za boljšo oceno predlaganih sprememb in dopolnil GUP-a in UP-a ter kot vhodno gradivo za Ljubljano 2000. Dopolnitve komunalne infrastrukture so označene v preglednih kartah kot sestavni del odlokov.

Ekonomska ocena stroškov sprememb in dopolnitev ni bila sestavni del planerskega dela in ni bila sestavni del dosedanje planerske prakse v Ljubljani. Obstaja predlog, da se taka ekonomska ocena opravi izven postopka v posebnem projektu tako za urbano strukturo kot tudi komunalno infrastrukturo.

Izvršni svet Skupščine občine Ljubljana-Šiška je na svoji 64. seji dne 17. 5. 1977 razpravljal o informaciji ter v zvezi s tem sprejel naslednja stališča:

1. Izvršni svet podpira pristop ker smatra da je to enotna akcija v Ljubljani, kamor se vključuje tudi občina Ljubljana-Šiška, da bi se s tem ustvarili pogoji za razvojne cilje v naslednjem srednjeročnem obdobju.
2. Naloga Izvršnega sveta v zvezi s to informacijo je usklajena s programom urbanistične dokumentacije in naročanjem novih zazidalnih načrtov (ZN) za območje Vodic, Bukovice in Sinkovega turna, z novelacijo urbanističnega načrta Medvod (UN) in programom sprejemov zazidalnih načrtov v okviru temeljne urbanistične dokumentacije. V to pripravo je šteti tudi že sprejeti urbanistični načrt (UN) Šmartno-Tacen-Gameljne.
3. Izvršni svet se zavzema za intenziviranje dokončnega oblikovanja kmetijske zemljiško prostorskega plana tako, da bi dolgoročno uskladili potrebe urbanizacije in kmetijske proizvodnje ter gozdarstva.
4. Izvršni svet ugotavlja, da bodo s pripravo in sprejemom navedene urbanistične dokumentacije zagotovljene temeljne možnosti oblikovanja racionalne in učinkovite razvojne politike v sklopu priprav za izdelavo srednjeročnih in dolgoročnih planskih dokumentov.

Izvršni svet

BELEŽKE: